

Lidé chtějí ambicióznější klimaticko-energetickou strategii Česka, ukazují výsledky veřejné konzultace

25.6.2024 - | Centrum pro dopravu a energetiku

Ministerstvo průmyslu a obchodu minulý týden zveřejnilo výsledky druhé části veřejné konzultace nového Vnitrostátního plánu ČR v oblasti energetiky a klimatu (NKEP) [1]. Z výsledků vyplývá, že lidé chtějí ambicióznější klimaticko-energetickou strategii ČR, než uvádí vládní návrh dokumentu.

Konzultace, která se konala od 9. ledna do 29. února 2024, se zúčastnilo 1092 subjektů, z toho až 1069 občanů a občanek. Z odpovědí vyplývá, že v dokumentu chybí podrobný plán odklonu od uhlí, plán snižování dotací do fosilního průmyslu, plán adaptace krajiny na změnu klimatu a také plán pro zlepšení situace v oblasti energetické chudoby. V odpovědích je také shoda na přeceňování podpory nejdražší jaderné energie. Naopak cíl pro obnovitelné zdroje energie pro rok 2030 podle odpovědí podceňuje možnosti ČR a měl by být zvýšen z 30 % minimálně na 33 % konečné spotřeby energie, aby ČR dostatečně přispěla k naplnění celoevropského cíle.

Zveřejnění výsledků veřejné konzultace přichází týden před oficiálním termínem pro odevzdání finální podoby NKEP Evropské komisi, který je 30. června. Stále ale není jasné, jaký scénář bude ve finální podobě dokumentu použitý. Česká republika by na základě doporučení Evropské komise – ale hlavně v zájmu posilování své energetické nezávislosti a kvality životního prostředí – měla využít realistické možnosti rozvoje obnovitelných zdrojů. Energetický scénář WAM3, zvolený pro první návrh Národního klimaticko-energetického plánu, nevyužívá naplno potenciálu obnovitelných zdrojů do roku 2030. Proto environmentální organizace apelují, aby ve finální verzi NKEP a také ve Státní energetické koncepci a Politice ochrany klimatu byl použit cíl pro obnovitelné zdroje na úrovni minimálně 33 %, což je spravedlivý podíl ČR pro splnění evropských cílů, jak v doporučeních zdůraznila také Evropská komise [2]. Navíc vedlejší přínosy rychlého snižování emisí by pro Česko činily do roku 2030 přibližně 439 miliard korun [3].

Miriam Macurová, vedoucí klimatické kampaně Greenpeace ČR:

„Výsledky veřejné konzultace Vnitrostátního plánu ČR v oblasti energetiky a klimatu jasně ukazují, že lidé chtějí jasný plán odklonu od uhlí a navýšení cíle pro obnovitelné zdroje energie na minimálně 33 %. Tento cíl pro OZE doporučila i Evropská komise, proto by měl být reflektován také při výběru ambicióznějšího scénáře, pro finální podobu NKEP. Ve vyhodnocení konzultace ale stále chybí informace o tom, jak budou náměty veřejnosti zpracovány do finální podoby strategie.“

Jiří Koželouh, vedoucí energetického programu Hnutí DUHA:

„Nejen veřejná konzultace, ale také průzkumy veřejného mínění opakovaně ukazují, že lidé podporují obnovitelné zdroje. Ale důvody pro to, aby vláda zvolila energetický scénář s vyšším cílem pro obnovitelné zdroje jsou odborné - rychlejší nahrazování fosilních paliv, levnější elektřina a posílení energetické soběstačnosti domácností, obcí i firem. Tedy jasná volba z pohledu ministra životního prostředí, stejně jako z pohledu ministra

průmyslu a obchodu.”

Štěpán Vizi, expert na klimatickou politiku Centra pro dopravu a energetiku:

„Výsledky konzultace jsou jasným vzkazem o podpoře veřejnosti pro rychlejší rozvoj obnovitelných zdrojů, než který vláda v návrhu plánovala. V tuto chvíli přitom na stole skutečně leží scénář, který právě s rychlejším rozvojem větrné i solární energetiky do roku 2030 počítá. Vláda by měla vzít názor veřejnosti vážně a rychlejší rozvoj obnovitelných zdrojů při přípravě strategií podpořit.”

Edvard Sequens, energetický konzultant v Calla - Sdružení pro záchranu prostředí:

„Vláda dává nereálný důraz na pomalý rozvoj drahé jaderné energetiky, namísto toho, aby v zájmu rychlého snížení emisí skleníkových plynů sahala po nízko visícím ovoci. Prioritou by naopak měly být energeticky efektivní opatření a využití potenciálu obnovitelných zdrojů energie.”

Kontakty:

Miriam Macurová, vedoucí klimatické kampaně Greenpeace ČR,
miriam.macurova@greenpeace.org, 771 154 362

Jiří Koželouh, vedoucí energetického programu Hnutí DUHA, jiri.kozelouh@hnutiduha.cz, 723 559 495

Štěpán Vizi, expert na klimatickou politiku Centra pro dopravu a energetiku, stepan.vizi@cde-org.cz, 770 164 203

Edvard Sequens, energetický konzultant v Calla - Sdružení pro záchranu prostředí,
edvard.sequens@calla.cz, 602 282 399

Poznámky pro editorky a editory:

[1]
<https://www.mpo.gov.cz/cz/energetika/strategicke-a-koncepcni-dokumenty/vyhodnoceni-verejne-konzultace-k-aktualizaci-vnitrostatniho-planu-cr-v-oblasti-energetiky-a-klimatu--281636/>

[2]
https://commission.europa.eu/system/files/2023-12/SWD_Assessment_draft_updated_NECP_Czechia_2023.pdf Pokud jde o obnovitelné zdroje energie (OZE), český návrh aktualizovaného NKEP postrádá odvětvové trajektorie a postrádá komplexní rámec politik a opatření, která země hodlá přijmout napříč relevantními sektory. Příspěvek České republiky ve výši 30 % je mírně pod 33 % požadovaných podle vzorce uvedeného v příloze II Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie.

[3] Investice do budoucnosti: Socioekonomické přínosy rychlého přechodu na zelenou ekonomiku.
<https://www.cde-org.cz/media/object/2378/investice-do-budoucnosti-cobenefit-report-can-europe-c.pdf>

<https://www.cde-org.cz/cs/blog/lide-chteji-ambicioznejši-klimaticko-energetickou-strategii-ceska-ukazuji-vysledky-verejne-konzultace/2470>